

Pracovník CIA Joseph Weisberg pro Washington Post, k Putinovu ultimátu: USA také nejsou žádní andělé. Musíme se pokusit vymanit z konfliktu s Ruskem

- CZ24 News | 26. prosince 2021

USA/RUSKO: Jeden z autorů západního tisku Joseph Weisberg vyjádřil svůj názor a pokouší se nahlédnout na vztah mezi USA a Ruskem jiným prizmatem, než odpovídá optice nové studené války

Bývalý pracovník CIA Joseph Weisberg se v článku pro deník The Washington Post pokusil o objektivní analýzu vztahu mezi Ruskem a USA. Washington je podle něj stále ve vleku stereotypů studené války, zatímco Moskvu je třeba v mnoha ohledech pochopit.

Weisberg vzpomíná, jak v roce 1990 pracoval v CIA, když jeho kolegové snili o zničení KGB a Sovětského svazu. Poznamenává, že tento sen byl z velké části motivován nekonečnou protisovětskou rétorikou, která v americké kultuře zakořenila během studené války. I po letech je jí stále ovlivněno mnoho Američanů, a proto si myslí, že současné Rusko je neuvěřitelně agresivní. Ačkoli Sovětský svaz zanikl, boj mezi USA a Ruskem přetrvává. A tento konflikt přežil téměř všechna dogmata, jimiž byl podnícen, což naznačuje, že obě strany si potřebují uchovat protichůdný obraz nepřítele. Autor článku se zaměřil právě na tuto potřebu.

I nejmenší finanční příspěvek velice pomáhá! Děkujeme!

CHCI PŘÍSPĚT

Vykonstruovaná říše zla

Obraz nepřítele pomohl připsat druhé straně všechny negativní vlastnosti a sobě všechny ctnosti. V 70. a 80. letech se ve Státech nebylo možné vyhnout filmům, televizním pořadům a knihám, které zobrazovaly SSSR v černých barvách. Autor článku vzpomíná, jak se ve škole schovávali pod lavicemi, aby se připravili na sovětský jaderný útok, a v učebnicích se vynechávalo téma, jaké úsilí a oběti musel Sovětský svaz vynaložit, aby porazil nacismus. Nejvíce se však tato tendence projevila v médiích. Přestože se našli odvážní jedinci, kteří tento konsenzus zpochybňovali a oslavovali sociální úspěchy sovětské vlády a podporu sovětského lidu jeho vůdcům, tyto hlasy se dostaly na okraj publicistiky a vědeckého myšlení a byly přehlíženy.

Sám Joseph Weisberg si uvědomil, jak zjednodušený byl jeho pohled na „říši zla“, když se zhroutil

Sovětský svaz a on působil na akademické půdě. Kromě toho začaly přicházet nové trendy z postsovětského prostoru, které změnily jeho pohled na mnoho věcí, od stalinismu až po sovětská média.

„Pochopil jsem, že KGB byla mnohem podobnější CIA, než jsem si kdy představoval,“ prohlásil. „Zdá se, že v Americe jsme všichni uvízli v minulosti. Stejně jako během studené války se považujeme za ty hodné, kteří se stali obětí nemorálního protivníka,“ píše autor.

Tentokrát je však za nepřítele považováno Rusko, ztělesněné Vladimírem Putinem. Obecně panuje názor, že Putin chce vrátit slávu Sovětskému svazu, že je diktátor, který hodlá šířit autoritářský ruský systém v zahraničí. A i když je to podle autora článku pravda, stálo by za to doplnit tento obraz o další barvy a pokusit se pochopit Putinův pohled. Stejně jako v sovětských dobách se v americké společnosti nediskutuje o roli USA v současném konfliktu.

Vstřícnost k USA se nevyplácí

Autor připomíná, že když se Putin dostal k moci, byl otevřený spolupráci se Západem: neměl protiamerickou rétoriku a chtěl posílit ruskou ekonomiku prostřednictvím obchodu. Podpořil USA, když jim po útocích z 11. září 2001 umožnil rozmístit základny ve Střední Asii. Částečným důvodem byla skutečnost, že Rusko bylo samo zaneprázdněno válkou v Čečensku, a tím i obecným bojem proti terorismu, což však neubralo na upřímnosti záměrů. A pak se USA během několika let pokusily začlenit bývalé sovětské republiky do západního prostoru a uvalily na Rusko a jeho zájmy sankce jako trest za jeho „špatné chování“ jak na svém území, tak v zahraničí. To vše byly agresivní kroky, které by každý člověk nebo stát považoval za hrozbu.

Stejně tak autor naznačuje, že jakékoli ruské akce by měly být vnímány v kontextu toho, co naopak proti Rusku udělaly USA, a v takovém případě se situace začne spíše podobat schématu „oko za oko, zub za zub“. Uznává rovněž, že finanční podpora USA ruským skupinám monitorujícím volby a lidská práva je vměšováním do vnitřních záležitostí Ruska. Konstatuje, že v posledních letech se intenzita konfliktu mezi Ruskem a USA pravidelně snižovala, ale nikdy nezmizela na dlouho. Spojené státy pronikly hluboko do blízkého zahraničí Ruska, včetně Ukrajiny.

Gesto dobré vůle?

Rozdílné priority a protikladná spojení postavily Rusko a USA na různé strany konfliktu v Sýrii. Každý volební cyklus v USA dává Rusku příležitost k propagandě a každý případ politické represe v Rusku dává opačnou příležitost Spojeným státům. Autor článku spekuluje o tom, co by USA mohly udělat pro to, aby tuto nebezpečnou konfrontaci ukončily. Mohly by například zrušit sankce, přestat se vyjadřovat k vnitřním záležitostem Ruska a nechat Rusko, aby si své problémy vyřešilo samo. Obvykle si země, které jsou v konfliktu, vzájemně ustupují, ale v tomto případě tomu tak není. Autor článku proto navrhuje, aby Washington učinil gesto dobré vůle a zaměřil se na své vlastní jednání.

Neexistuje žádná záruka, že takový krok přiměje Rusko k nějaké vstřícné reakci, nebo že se díky němu sníží napětí natolik, že situace na Ukrajině přestane být tak napjatá. A i kdyby došlo k eskalaci na Ukrajině, USA mají možnost reagovat různými způsoby: nejen hrozbami a sankcemi, ale také zhodnocením toho, jak v průběhu let podněcovaly obavy Ruska ze ztráty vlivu.

„Sehráli jsme přinejmenším velmi významnou roli v posilování nepřátelství mezi našimi zeměmi. V konečném důsledku nemůžeme kontrolovat, co Rusko v tomto dlouhotrvajícím konfliktu udělá. Ale můžeme se alespoň pokusit vymanit se ze vzájemného napadání,“ uzavírá autor článku v deníku The Washington Post.

Najdou USA a NATO dostatek pochopení pro oprávněný požadavek bezpečnostních záruk ze strany Ruska? Nebo si vynutí válečný konflikt, který nemohou vyhrát?

To je základní otázka na prahu roku 2022.

ZDROJE: The Washington Post / eadaily.com

Překlad: Protiproud.cz